

kustosi:	Aleš Gačnik Andrej Brence Nevenka Korpič
dokumentalistka:	Metka Mlakar

Aleš Gačnik

SPLOŠNI ORIS DELA NA ODDELKU ZA ETNOLOGIJO PMP V LETU 1993

Med najpomembnejšimi spremembami lahko izpostavimo "poskus" reorganizacije Oddelka za etnologijo.

Nepovezanost in slaba medsebojna informiranost med delavci v muzeju se je odražala tudi v delovanju Oddelka za etnologijo. Sklenili smo, da pričnemo z oddelčnimi sestanki, ki naj bi v prvi vrsti služili naši boljši medsebojni informiranosti in izmenjavi informacij.

Ni le pomembno, da je vsak med nami dober strokovnjak, ki ve kaj hoče in zmore, temveč, da se oblikujejo tudi tisti interesi, ki jih lahko označimo kot "oddelčne". Ker le ti v praksi nemalokrat presegajo specializirane interese posameznika, je še kako pomembno, da imamo oblikovano skupno vizijo oddelka. Reorganizacija in racionalizacija je tako povezana z oblikovanjem skupne strategije pri nadaljnjem razvoju našega oddelka, ki izhaja iz teamskega dela in ki hkrati temelji na ustvarjalni potenci posameznika.

V okviru informiranja in neformalnega strokovnega izobraževanja kadrov na Oddelku za etnologijo v metodiko našega dela vpeljujemo naslednje novosti:

- Organiziranje oddelčnih strokovnih ekskurzij na področju, ki ga pokriva PM Ptuj. Želimo vnesti sistematičnost, red in načrtnost pri detaljnem spoznavanju omenjenega področja in tako zagotoviti uspešno dokumentiranje, raziskovanje in varovanje etnološke dediščine na področju občin Ptuj in Ormož.
- Seznanjanje z metodologijo in metodiko dela v drugih etnoloških muzejih in zbirkah po Sloveniji (ogledi zbirk in depojev, pogovori s kustosi oziroma vodstvi muzejev, seznanjanje z njihovo dokumentacijo itn.).
- Vzpostavljanje poslovnih odnosov z etnološkimi muzeji / zbirkami ter etnologi izven Slovenije.

Glavnina "oddelčne energije" je bila in je usmerjena v ureditev naše osnovne infrastrukture:

- ureditev nove AVD o muzejskih predmetih ter postopna in permanentna računalniška obdelava,
- ureditev nove sistematike v depojih,
- ureditev fototeke, negativoteke in diateke
- ureditev videoteke in audioteke,
- ureditev oddelčne knjižnice,

-(čiščenje prostorov v grajski žitnici)

Koordinator del v depojih grajske žitnice je kustos etnolog Andrej Brence, kustodinja Nevenka Korpič urejuje depoje in vso dokumentacijo, ki se nanaša na občino Ormož (v prostorih gradu Velika Nedelja). Kustos etnolog Aleš Gačnik je izdelal vsebinski in muzeološki elaborat za bodoči "etnološki muzej" v prostorih grajske žitnice in kot predstavnik oddelka / muzeja sodeluje pri "pogajanjih" v zvezi z delom in namembnostjo prostorov v grajski žitnici.

Pri projektu "**grajska žitnica**" - "**etnološki muzej**" ob nadaljnjem razvoju dogodkov, povezanih z omenjenim objektom opozarjamo na naslednje nerešene in odprte dileme:

A) Grajska žitnica je bila že pred desetletji dodeljena za "etnološki muzej"!

B) Zagotovitev varnosti muzejskih predmetov (objekt, kakršen je danes, ne zagotavlja zadostne varnosti eksponatov, s čemer je resno ogrožen nadaljni obstoj bogate, predvsem etnološke dediščine. Zato apeliramo na vse nadrejene, da je potrebno zagotoviti primerno mikroklimo v omenjenih prostorih, zagotoviti primerne omare in police za odlaganje eksponatov, urediti alarmne sisteme in naprave, onemogočiti možnosti nekontroliranega fizičnega dostopa v grajsko žitnico.

C) Ker je bila grajska žitnica dodeljena za "etnološki muzej", pričakujemo, da ne bo sprejeta nobena odločitev o bodoči namembnosti objekta brez "naše" vednosti, privolitve Oddelka za etnologijo PM Ptuj. Pri sistemu odločanja in pri projektiranju je potrebno razmejiti spomeniško varstvene interese od muzeoloških oz. muzejskih. Kreativno želimo sodelovati pri (iz)oblikovanju ideje in projektov o konceptu bodočega humanističnega centra na Ptuj.

BI(BLI)OGRAFIJA DELA KUSTOSOV IN DOKUMENTALISTKE NA ODDELKU ZA ETNOLOGIJO V POKRAJINSKEM MUZEJU PTUJ

Aleš Gačnik

Delo v omenjenem letu je potekalo v usklajevanju podiplomskega študija z rednim delom v muzeju, aktivnostmi pri Strokovni komisiji za izobraževanje pri Zvezi muzejev Slovenije ter delom na posameznih raziskovalno muzejskih projektih.

V okviru podiplomskega študija sem opravljal izpite ter nadaljeval z raziskovalnim delom in izdelavo magistrske naloge.

Med zanimivejšimi akcijami pri svojem delu lahko izpostavim štiri dnevno snemanje "pomenov kurenta" in pustnih običajev na področju občine Ptuj in Ormož. S profesionalnim snemalcem Alešom Šego in s profesionalno televizijsko opremo smo posneli z Betacam SP tehniko okoli 200 minut vizualnih informacij.

Po Kurentovanju se je formirala ekipa različnih profesionalcev (širok Slovenije), ki je želela pripraviti nov vsebinski, organizacijski in finančni koncept nadaljnjih pustovanj. Žal smo ostali na pol poti in to ne po naši volji.

Udeležil sem se zboru kulturnih delavcev v Cankarjevem domu ter kot eden izmed gostov sodeloval na okrogli mizi "Kulturne integracije" v prostorih gledališča na Ptuj. Udeležil sem se tudi enotedenske strokovne ekskurzije "Muzeji Pariza" pod vodstvom prof.dr. Tomislava Šole.

Kot recenzent raziskovalnih nalog sem sodeloval na 1.regijskem srečanju mladih raziskovalcev in inovatorjev občin Ormož, Ljutomer, Gornja Radgona, Lendava, Murska Sobota in Ptuj.

Pri Zvezi muzejev Slovenije sem Komisiji za strokovne nazive in imenovanja pripravil gradivo o šifrantu muzejskih poklicev, po metodologiji kanadske muzeologinje Lynn Theacher. Kot predsednik Strokovne komisije za izobraževanje sem v sodelovanju s prof.dr. Tomislavom Šolo pripravil vsebinski, organizacijski in finančni program za izvedbo mednarodnega poletnega seminarja: "Muzeji in razvoj", ki naj bi potekal v septembru 1993. Do realizacije tega projekta žal ni prišlo!? V mesecu maju iztopim iz ZMS.

V istem mesecu sem aktivno sodeloval na mednarodnem simpoziju ICOFOM (Mednarodni komite za muzeologijo - ICOM / UNESCO) na temo "Museums, Space and Power". Simpozij je potekal v Grčiji in sicer v Atenah in Solunu.

Sodeloval sem v projektne timu ("Halo" iz Cirkulan), ki se ukvarja z revitalizacijo Haloz. Organizirali smo okroglo mizo, kjer smo predstavili naše projekte ter ob tem organizirali splet različnih dejavnosti, povezanih z lokalno naravno in kulturno dediščino. V prostorih O.Š. Cirkulane sem z njihovim gradivom pripravil razstavo o nekaterih segmentih iz njihove N&K dediščine.

Kandidiral sem za tri mesečno štipendijo Ministrstva za kulturo iz Francije, kot v Sloveniji izbrani predstavnik za področje muzejske dejavnosti, toda žal (skrivnostno) neuspešno.

V poletnih mesecih sem sodeloval na Muzejski poletni delavnici Rogatec '93, ki jo je organizirala kustodinja Tanja Roženberegger iz Muzeja novejšje zgodovine iz Celja. Vodil sem skupino za socialno muzeologijo, ki sta jo sestavljali še študentki etnologije - Nataša Konestabo in Simona Grmek. Rezultati našega dela so objavljeni v zborniku MPD Rogatec '93.

Sodeloval sem pri organizaciji in izvedbi zborovanja Društva muzealcev Slovenije, ki je potekalo v Dobrni od 13. do 15. oktobra. Ob pomoči komoderatorjev Jožeta Hudalesa in Vilija Vuka sem vodil del simpozija na temo "Slovenski muzej jutri" ter za to priložnost objavil tudi referat.

V jesenskih mesecih postanem član Izvršnega odbora Slovenskega etnološkega društva.

Po zagovoru doktorata Petra van Menscha na Filozofski fakulteti v Zagrebu, se skupaj s prof. dr. Ivom Maroevićem sestanemo na vaški poroki v prostorih muzeja na prostem v Kumrovcu.

V letu 1993 sem si ogledal 115 razstav / muzejev - galerij, od tega 48 v Sloveniji ter 67 v tujini (Francija-26, Grčija-37, Madžarska-1, Hrvaška-3).

Za muzejski projekt in razstavo Zbiram - torej sem / O fenomenu zbirateljstva in privatnih zbiralic sem skupaj s soavtorico razstave Stanko Gačnik prejel Murkovo priznanje.

Bibliografija tekstov / 1993:

-Ljubezenski fotografski motivi na razglednicah / Razglednice s "kičastimi" ljubezenskimi motivi kot predmet znanstvenega in muzeološkega proučevanja, GSED, 1993, 33/1, str. 62 - 65

-Pokrajinski muzej Ptuj, Bibliografija dela za leto 1992, GSED, 1993, 33/2, str. 72 - 78

-Kultura brajd - Marginalije v vinologiji?, GSED, 1993, 33/3-4, str.85 - 90

-Collego ergo sum - Post festum o končani razstavi in nikoli dokončanem projektu, GSED, 1993, 33/3-4, str. 109 - 112

-Mala enciklopedija o kurentovanju na Ptuj, 1960 - 1990, (za potrebe SO Ptuj), 1993, 87 str.

-Recenzije nalog: Kaj je v ustnem izročilu ohranjenega o Turkih (OŠ Mladika Ptuj), Moj kraj in njegove znamenitosti (OŠ Mladika Ptuj), Naše korenine (OŠ Dornava), Prazniki in običaji v našem kraju nekoč in danes (OŠ Kuzma), Znamenja (OŠ Cirkovce), Koline (Ekonomška šola Ptuj), Prostitucija nekoč in danes (Gimnazija Ptuj), Statistični prikaz in analiza razvad dijakov na naši šoli (Gimnazija Murska Sobota), Vodni mlini in mlinarstvo na Muri (Gimnazija Murska Sobota), v: Zbornik povzetkov raziskovalnih nalog z recenzijami, 1.regijsko srečanje mladih raziskovalcev in inovatorjev občin Ormož, Ljutomer, Gornja Radgona, Lendava, Murska Sobota in Ptuj, Občina Ptuj, Sekretariat za družbene dejavnosti, september 1993, 32 str.

-Grajska žitnica - "etnološki muzej" (elaborat za potrebe PM Ptuj)

-Pet sloganov za razglednice v založbi Turistično informativnega centra Ptuj

-Moji spomini na muzealstvo ob odhodu v pokoj, leta 2029!, Zborovanje društva slovenskih muzealcev, Dobrna, oktober, 1993, str. 7 - 16

-Muzej na prostem Rogatec na prelomu tisočletja / Muzeološka analiza in interpretacija muzeja, njegovih dejavnosti, programov in osebja ter raziskava njegove socialne vloge v prostoru in času, Muzejska poletna delavnica Rogatec 93, Muzej za novejšo zgodovino Celje, ZOTKS, Gibanje znanost mladini, 1993, str. 101 - 117

Otvoritvena svečanost prireditve "dobrote slovenskih kmetij" (foto: A. Gačnik)

Andrej Brence

Leta 1993 je bila stoletnica muzeja. Ob tem jubileju je bilo v Ptujju več različnih razstav in prireditev. S Savaria muzejem iz Szombathelya na Madžarskem smo se dogovorili za izmenjavo dveh etnoloških razstav.

Muzej Avgusta Pavla iz Monoštra je v razstavišču ptujjskega gradu od 11. februarja do 28. marca gostoval z razstavo Porabske maske. Na ogled so bili šemski liki, ki se pojavljajo v sredozimskem in pustnem času (pozvačin, Miklavži, Licije, božični koledniki, trikraljevski koledniki in fašenki). Otvoritev je bila popestrjena z nastopom božičnih kolednikov.

Avtorica razstave, spremnega teksta in zloženke je bila Marija Kozar - Mukić. Oblikovanje vabila, plakata in postavitve razstave je bilo delo Janka Mariniča, oblikovalca našega muzeja.

Razstava je nastala kot rezultat natečaja za izvirne maske, ki sta ga leta 1992 razpisala Muzej Avgusta Pavla in Zveza Slovencev na Madžarskem, slednja je razstavo tudi finančno podprla.

Naš muzej pa se je v času od 20. marca do 30. maja v Savaria muzeju predstavil s tradicionalnimi pustnimi liki s ptujskega področja. Razstavili smo korante s Ptujkega polja in Haloz, hudiča, orače, piceke, ruse in medveda. Predmete so dopolnjevale velike črnobeke fotografije mask v njihovem naravnem okolju. Na ogled je bil videofilm O fenomenu otroškega maskiranja, avtorja Aleša Gačnika. Nevenka Korpič in Marjeta Mlakar sta izdelali maketo Slovenije in občine Ptuj z označenimi kraji kjer nastopajo tradicionalne pustne maske.

Razstava je bila del spomladanskega kulturnega festivala v Szombathelyu, ki je potekal od 19. do 29. marca. Otvoritev je bila v soboto ob 15. uri. Za veselo razpoloženje so poskrbeli pokači, koranti, orači in rusa iz Podlehnik v Halozah.

Avtor razstave, spremnega teksta in zloženke je bil Andrej Brence. Oblikovalec vabila in plakata ter avtor postavitve je bil Janko Marinič.

Sodelovali smo še na dveh občinskih prireditvah. Aprila 1993 je bila v Minoritskem samostanu tradicionalna prireditev Dobrote slovenskih kmetij. Na tej kulinarični razstavi smo s fotografijami prikazali način peke domačega kruha.

Septembra je bila živinorejska razstava. Na željo prireditelja smo pomagali pri prikazu starih lesenih voz in sani na živinskem sejmišču. Predmeti so bili iz muzeja in izposojeni s terena.

Med letom je potekalo delo v depoju, čiščenje prostorov, predmetov in njihovo urejanje. Z delom bomo nadaljevali pomladi 1994.

Med letom je oddelek pridobil 115 novih predmetov, lesen lojtni voz in lesene tovrne sani. Ostalo so ženska in moška oblačila iz obdobja med obema vojnama.

Nevenka Korpič

Etnološko delo, ki je potekalo v tem obdobju na področju občine Ormož, lahko razdelim na več vsebinskih sklopov:

- 1) Ureditev etnološke zbirke in prostorov v gradu Velika Nedelja.
 - 2) Etnološko dokumentarno delo
 - 3) Organiziranje in izvedba etnološkega raziskovalnega tabora
 - 4) Sodelovanje z osnovnimi šolami občine Ormož
 - 5) Sodelovanje z institucijami v občini Ormož
- 1) Ponovna ureditev etnološke zbirke in prostorov v gradu Velika Nedelja:

V tem obdobju sem velik del svojega dela usmerila v ponovno ureditev etnološke zbirke in prostorov v gradu Velika Nedelja.

Že od leta 1986 se je v križniškem gradu v Veliki Nedelji nahajala etnološka zbirka. Želja po ureditvi zbirke v gradu se je v Ormožu pojavila že okrog leta 1980. Takrat so začeli s sistematičnim zbiranjem gradiva zanjo. Pod vodstvom g. Cobelj so gradivo pripravili, dokončno obdelali in v zbirki tudi razstavili. Etnološka zbirka je bila v križniškem gradu v Veliki Nedelji odprta ob praznovanju 750. obletnice ustanovitve križniškega reda. Delovala je pod okriljem Pokrajinskega muzeja Ptuj. Zbirka, v kateri so se nahajali etnološki predmeti materialne kulture iz celotnega območja občine Ormož, je obsegala šest prostorov v drugem nadstropju južnega grajskega krila. V zbirki je bilo razstavljenih preko 600 eksponatov, okrog 400 pa se jih je nahajalo v depoju. Kljub temu, da je zbirko obiskalo in si jo ogledalo veliko obiskovalcev, pa je postopoma nastala potreba po njeni preureditvi in posodobitvi. V zadnjih dveh letih je bilo na ormoškem področju zbranega in na novo pridobljenega kar precej gradiva.

Tako je v septembru leta 1993 SO Ormož v sodelovanju s PM Ptuj začela s ponovnim urejanjem prostorov za zbirko.

Ob že obstoječih prostorih za zbirko, so bili v letu 1993 v muzeološke namene, v gradu pridobljeni in urejeni še trije prostori. Tako je bila po izvedbi tehničnih del za zbirko v oktobru in novembru in po ponovni ureditvi gradiva, pod vodstvom etnologa, etnološka zbirka ponovno urejena in postavljena. Zbirka obsega šest prostorov, na novo pa so urejeni še prostor za občasno razstavišče, pisarna za kustosa etnologa in prostor, namenjen obiskovalcem. V razstavišču je možno organizirati specifične, priložnostne ali občasne razstave.

V prvem prostoru v zbirki je predstavljena improvizirana kuhinja, ki predstavlja lastnosti takšnega prostora na tem področju v preteklosti. Kuhinji sledita t.i. "hiša" ali velika soba in soba, v kateri je razstavljena notranja oprema oz. pohištvo. Četrty prostor je namenjen predstavitvi predmetov, ki so jih ljudje uporabljali v gospodarstvu. Predmeti so izdelani iz različnih materialov: iz šibja, slame, lesa in lončeni izdelki. Peti prostor je namenjen prometu, čebelarstvu in poljedelstvu. Razstavljeni so številni predmeti, ki so jih ljudje uporabljali pri svojem vsakdanjem delu. Zadnji prostor pa je namenjen predstavitvi vinogradništva ormoškega področja. Le-to simbolizirata razstavljeni stari preši, vrata vinske kleti (klečaje), vrči, s katerimi so nosili in nalivali galico, orodja, ki so jih uporabljali v vinogradništvu, sodi ter lončene ročke za vino. V zbirki so slikovno predstavljene tudi klečaje, vinske kleti ali zidanice v Slovenskih goricah, ki so bile predvsem v preteklosti pravi biseri tovrstne kmečke arhitekture. Vsi prostori v zbirki pa so opremljeni tudi z legendami.

V etnološki zbirki v gradu Velika Nedelja sta tako predstavljena kultura in način življenja ljudi ormoškega področja. Zbirka bo obiskovalcem s posodobitvijo in novo ureditvijo še bolj približala etnološko dediščino in način življenja tega

področja oz. prestavila predmete materialne kulture s celotnega ormoškega območja.

Zbirka deluje pod okriljem PM Ptuj, ki izvaja tudi nadzor nad njo. Za obiskovalce je odprta dnevno od 8. do 15. ure, organizirano pa je tudi vodstvo po gradu in zbirki. Zagotovljen pa je tudi redni nadzor kustosa etnologa nad zbirko in depojem.

V depoju so shranjeni predmeti, ki v zbirki niso prikazani oz. razstavljeni. Tudi predmete iz ormoškega območja, pridobljene v zadnjem obdobju, shranjujem v gradu Velika Nedelja. Med novo pridobljenimi predmeti je pomembna predvsem lesena stiskalnica iz leta 1920.

2) Etnološko dokumentarno delo:

V tem obdobju sem nadaljevala z zbiranjem, dokumentiranjem, evidentiranjem in fotografiranjem etnoloških predmetov in gradiva iz področja občine Ormož.

Statistika: v etnološki zbirki in depoju gradu V.Nedelja sem ponovno dokumentirala, evidentirala in fotografirala okoli 1000 predmetov. Sistematično sem fotografirala posamezne segmente, ki se nanašajo na etnološko topografijo in občino Ormož, uredila in vodila sem fototeko in negativoteko.

Statistika: v tem obdobju sem posnela ok. 1000 ČB fotografij, okoli 500 barvnih fotografij in ok. 200 diapozitivov. Fototeko, negativoteko in diateko imam tematsko in računalniško urejeno.

Med drugim sem fotografsko dokumentirala:

- etnološko zbirko v gradu V.Nedelja
- etnološki tabor v Središču ob Dravi
- projektne tedne na O.Š. Ormož in O.Š. Velika Nedelja
- Martinovanje in Martinov sejem v Ormožu
- karneval v Ormožu itd.

3) Organiziranje in izvedba etnološkega tabora

V času od 28.6. do 5.7.1993 je v Središču ob Dravi potekal arheološko - etnološki raziskovalni tabor. Tabor je organiziral PM Ptuj v sodelovanju z IS SO Ormož. 6 - dnevnega osnovno-šolskega tabora se je udeležilo 16 učencev iz O.Š.Ormož, Velika Nedelja in Središče ob Dravi. Etnološki tabor se je odvijal na področju KS Središče ob Dravi, v naseljih Grabe, Obrež, Središče in Šalovci. Tabor je potekal dnevno od 8 - 16 ure, etnološki tabor pa sem vodila s pomočjo dokumentalistke Metke Mlakar iz etnološkega oddelka PMP.

Tematika tabora se je nanašala na verovanja, vraže, zagovore... na področju K.S. Središče. V dopoldanskem času je potekalo delo na terenu. S pomočjo anket oz. vprašalnic, ki sem jih pripravila za učence že pred začetkom tabora, so mladi raziskovalci navezali stike z informatorji na terenu in raziskovalci, v kolikšni meri so vedeževanja, zagovori ..., še ohranjeni in prisotni med ljudmi na tem področju. Popoldanski čas je bil namenjen analizi dopoldanskega raziskovanja. Pri tem delu

pa smo uporabljali tudi razne vire in literaturo, predvsem Središko kroniko (poglavje o tem, kako so na področju Središča preganjali in sežigali čarovnice). Ugotovili smo, da so razne vraže, verovanja ..., še ohranjene med ljudmi, a se v vsakdanjem življenju ljudje po njih ne ravnaajo več. V času tabora so se mladi raziskovalci seznanili med drugim tudi z delom etnologa, z nekaterimi etnološkimi pojmi, z etnološkim delom, z zbiranjem gradiva.

Ob koncu etnološkega raziskovalnega tabora smo predstavili rezultate našega dela javnosti v obliki dela priložnostne razstave, v času tabora pa smo javnost sproti preko, radia in lokalnih časopisov, obveščali o poteku in delovanju tabora.

4) Sodelovanje z osnovnimi šolami občine Ormož:

Že v prejšnjem letu sem navezala tesne stike z vsemi O.Š. v ormoški občini. Tudi v tem obdobju sem nadaljevala s sodelovanjem. Tako lahko rečem, da je sodelovanje z osnovnimi šolami, na etnološkem področju, zelo dobro.

1) V tem šolskem letu si je že velik del učencev ormoških osnovnih šol ogledalo etnološko zbirko v gradu Velika Nedelja (v okviru projektnih tednov, športnih dni, kulturnih dnevoov). Ogled zbirke je bil organiziran, skupinam pa sem nudila vodstvo po zbirki. Sicer pa so si etnološko zbirko v velikonedeljskem gradu, v tem šolskem letu, ogledali tudi že otroci ormoških VVO.

2) Sodelovnje z O.Š. Velika Nedelja in O.Š. Ormož poteka preko organiziranja in vodenja etnološkega krožka. Že v prejšnjem šolskem letu so se kot uspešna oblika etnološkega -pedagoškega dela pokazali etnološki krožki z učenci na O.Š. Velika Nedelja. Zato sem že na začetku šolskega leta 1993/94 nadaljevala z organiziranjem in vodenjem krožkov na ormoških osnovnih šolah. V dveh etnoloških krožkih na O.Š. Ormož in Velika Nedelja sodeluje 30 učencev, sestajamo pa se en-krat na teden po dve šolski uri. Že na začetku smo določili program dela v krožku. Naše delo je sestavljeno iz terenskega in raziskovalnega dela, veliko pozornost pa dajemo spoznavanju lokalne kulturne dediščine.

3) V tem šolskem letu sem organizirala in vodila projektne tedne na O.Š. ormoškega področja. Šolam in učencem sem nudila strokovno pomoč, sodelovala pa sem tudi kot mentor.

a) v mesecu oktobru sem na O.Š. Ormož vodila projektni teden z naslovom: KLEČAJA V SLOVENSКИH GORICAH.

b) v mesecu januarju sem na O.Š. Velika Nedelja vodila projektni teden z naslovom: MOJ KRAJ.

c) v mesecu februarju sem na O.Š. Velika Nedelja vodila projektni teden z naslovom: PUST.

č) v mesecu marcu sem na O.Š. Ormož vodila projektni teden z naslovom: ZGODOVINSKI IN UMETNOSTNI PRIKAZ ORMOŠKE CERKVE IN GRADU.

V zadnja dva projektna tedna so bili vključeni učenci od 4. do 8. razreda.

Rezultati omenjenih projektov so bile priložnostne razstave ter bilteni, ob koncu protednov pa smo učencem, učiteljem in staršem predstavili rezultate našega dela.

4) V okviru nalog GZM opravljam mentorstvo za raziskovalno nalogo učenke Martine Fekonja iz O.Š. Velika Nedelja z naslovom "Vedeževanja", verovanja, vraže, zagovori ...".

5) Pogovori in sodelovanja z osnovnimi šolami potekajo tudi v zvezi z organiziranjem in izvedbo etnološkega tabora, ki bo potekal v mesecu juniju predvidoma na Runču.

6) Sicer pa sodelovanje z ormoškimi osnovnimi šolami poteka na drugih področjih npr.:

- izvajanje predavanj iz področja etnološke dediščine tega področja,
- organiziranje priložnostnih razstav.

5) Sodelovanje z institucijami v občini Ormož:

Tudi v tem obdobju sem uspešno sodelovala z različnimi institucijami v občini Ormož (s SO Ormož, knjižnico Ormož, Turističnim društvom Ormož, z osnovnimi šolami v občini, s krajevnimi turističnimi društvi, z različnimi aktivni, ipd.). Seznanjam jih s svojim delom, ob potrebi pa jim nudim tudi strokovno pomoč.

Za potrebe Turističnega društva sem izdelala koncept za pripravo, organizacijo in izvedbo martinovanja v Ormožu 1993. Pri organizaciji prireditve v času martinovega tedna v Ormožu sem tudi aktivno sodelovala (s priložnostno razstavo ormoških turističnih spominkov).

Sicer pa etnološko - raziskovalno delo, ki ga izvajam na področju občine Ormož, poteka pod okriljem Pokrajinskega muzeja Ptuj, v sodelovanju z občino Ormož in v povezavi z oddelki znotraj PMP.

Metka Mlakar

Na oddelku za etnologijo Pokrajinskega muzeja Ptuj opravljam delo dokumentaristke. Za potrebe kustosov etnologov urejam fototeko, negativoteko in diateko, sodelujem pri urejanju in postavljanju zbirk, razstav in opravljam dela v depoju.

V času od maja 1993 do aprila 1994 sem fototečno in negativotečno uredila okoli 2400 fotografij (70 filmov) in okoli 2400 negativov. Pričela pa sem z vnašanjem etnološke dokumentacije v računalnik.

V času od 28.6. do 5.7.1993 sem se udeležila 6-dnevnega etnološkega tabora v Središču ob Dravi.

V času od 1.10 do 31.11.1993 sem sodelovala pri urejanju in postavljanju etnološke zbirke v gradu Velika Nedelja.

V prostorih grajske žitnice pa sem urejala etnološke predmete, jih ponovno evidentirala in dokumentirala. Obdelanih je bilo 1359 predmetov.

POHOD PRIJATELJSTVA MAVHINJE - GORJANSKO

Terensko delo študentov vizualne antropologije

24.4.1994, nedelja

Jutro je obljubljal dan poln doživetij. Odhod ob 6³⁰ z dvorišča SAZU. Zgodnja ura - slabe posledice. Prevozili rdečo luč in se izognili zamudi na našem končnem cilju (ne vprašajte, kdo je vozil). Ljubljana-Razdrto-Štanjel-Gorjansko. Kraška vasica (Dolenji Kras), ki ji je kombi pokvaril prebujajoči spanec. Bili smo sicer tihi in oprezujoči, saj nas je pokrajina ob poti premamila. Kamen, bujno zelenje in barve, ki te kar vabijo, da se ustaviš in začneš fotografirati.

Zbirališče vseh udeležencev pred cerkvijo. Zanimiv pogled na množico ljudi, ki so vsi praznično razporejeni in oblečeni. S to prireditvijo hočejo doseči, da bi bil maloobmejni prehod spremenjen v mednarodni, kajti ljudje z obeh strani ne morejo prestopiti meje ponoči in zgodaj zjutraj. Mi smo prišli na prireditev, ker smo hoteli doživeti stare kraške poti, ki jih je presekala meja. Po teh poteh so ljudje hiteli na obisk, na svoja posestva, s trgovskimi nameni... Ta prireditev je bila edinstvena priložnost za nas, ki nimamo dvolastniških izkaznic, da gremo čez mejo po stari poti. Zdelo se nam je potrebno, da to tudi dokumentiramo. Vsak je dobil šest črnobelih ali diafilmov. Organizatorji, kot je bilo videti, so imeli vse pod kontrolo. Čeprav sem bila tudi jaz ena od fotografinj, se bom drugič raje posvetila pisalu kot objektivu. Različni motivi neutrudnih rok Vesne, Sašota, Urha in Naška so se vrstili v nedogled.

Avtobus na meji ni imel težav. Mavhinje - prijazen zaselek - so nas pričakale s pihalno godbo in kulturnim programom. Malica za udeležence (mortadela, mmm!). Otroški glasovi pevskega zbora so ponesli želje ljudi v višave in srce je zaigralo ob misli, da prihajajo rodovi, ki se bodo še v bodoče zavzemali za odprto mejo. V Mavhinjah smo se seznanili s svobodnim fotografom Sergiom Ferrarijem, tudi odličnim filmskim in TV snemalcem. Povedal nam je nekaj svojih izkušenj o novinarski fotografiji. Pot nazaj se je vila pod žgočim soncem med kraškim rastlinjem in travniki, polna kamenja, ki se je mešalo z rdečo prstjo, na vsaki strani pa kamnita ograda. Par korakov od poti smo spotoma odkrili ruševine vojaške bolnišnice iz prve svetovne vojne v kavernah.